

JESZCZE O WOJSKU W OSTROWCU ŚWIĘTOKRZYSKIM

Paweł Gotowiecki

Stefan Suska, Wojsko Polskie w Ostrowcu w latach 1915-2022, „Rocznik Ostrowiecki”, 2022, nr 2, s. 109-134.

W 2. numerze „Rocznika Ostrowieckiego” płk Stefan Suska dokonał syntetycznego opisu „wojskowej” przeszłości i teraźniejszości Ostrowca Świętokrzyskiego, przybliżając okoliczności stacjonowania w mieście różnorodnych jednostek WP, zarówno w okresie II RP, PRL jak i III RP. Opracowanie to uzupełnia w niniejszym numerze mjr dr Tadeusz Banaszek, autor licznych, wartościowych publikacji z zakresu historii wojskowości, często zresztą przez S. Suskę przytaczanych. Artykuł S. Suski pomija, co zrozumiałe, dwie dekady III RP, kiedy w Ostrowcu *nie było wojska pod żadną postacią*. Jest to oczywiście prawda, natomiast w niniejszym komentarzu chciałbym przybliżyć epizod z okresu, kiedy ciężar przygotowania kadr i wypracowania koncepcji przyszłej formacji obrony terytorialnej próbowały wziąć na siebie pozarządowe organizacje proobronne. Zaowocowało to m.in. organizacją Ogólnopolskich Ćwiczeń Organizacji Proobronnych "Kompania w Działaniach Nieregularnych w Terenie Zurbanizowanym 'OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI 2014'".

Genezę ćwiczeń należy datować na wiosnę 2014 r., kiedy to z inicjatywy niżej podpisanego, wówczas pełniącego funkcję Dziekana Wydziału Nauk Społecznych i Technicznych Wyższej Szkoły Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim doszło do podpisania porozumienia o współpracy między uczelnią a Stowarzyszeniem ObronaNarodowa.pl – Ruchem na Rzecz Obrony Terytorialnej, organizacją pozarządową stawiającą sobie za cel, jak sama nazwa wskazuje, działania na rzecz wprowadzenia w Polsce obrony terytorialnej. Efektem tego była organizacja w dniach 27-28 września 2014 r. wspomnianych ćwiczeń. Dzięki staraniom ówczesnego kierownika Katedry Bezpieczeństwa Narodowego WSBiP gen. dyw. w st. spocz. Andrzeja Pietrzyka honorowy patronat nad ćwiczeniami objął Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego gen bryg. prof. dr hab. Stanisław

Koziej, zaś w skład komitetu honorowego weszli m.in. Dowódca Generalny Rodzajów Sił Zbrojnych gen. broni pilot Lech Majewski (pochodzący zresztą z Ostrowca Świętokrzyskiego), parlamentarzyści, wojewoda świętokrzyski itd.

W ćwiczeniu wzięło udział 220 uczestników – członków takich organizacji paramilitarnych i proobronnych jak: ObronaNarodowa.pl (LPOT i GSR), Legia Akademicka KUL, związki strzeleckie (ZS „Strzelec” OSW, Związek Strzelecki, ZS „Strzelec”, SJS „Strzelec”), Ranger Survival Club, Grupa WiN, Stowarzyszenie Parasim. Charakteryzowało się ono bardzo wysokim poziomem organizacyjnym – co przyznał obserwujący je Szef BBN – a także swego rodzaju widowiskowością. Zakończyło się uroczystym apelem na ostrowieckim Rynku. Pewnym zgrzytem, biorąc pod uwagę skalę ćwiczeń oraz obecność wysokich przedstawicieli władz państwowych, była nieobecność prezydenta miasta oraz jego zastępcy. Władze miejskie reprezentowali Naczelnik Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta dr Tomasz Góra oraz płk rez. Stefan Suska, wówczas szef Referatu Zarządzania Kryzysowego i Obrony Cywilnej Urzędu Miasta.

Ćwiczenia, jak pokazała przyszłość, miały się okazać nie tylko epizodem, ale krokiem na rzecz wypracowania ostatecznej koncepcji OT. Sam prezes Stowarzyszenia ObronaNarodowa.pl Grzegorz Matyasik w latach 2017-2018 odpowiadał w MON za koordynację projektu Legii Akademickiej, później pełniąc istotne funkcje w obszarze bezpieczeństwa państwa (do 2023 r. był Zastępcą Dyrektora Rządowego Centrum Bezpieczeństwa). Rzecznikiem prasowym ćwiczeń była natomiast Anna Maria Siarkowska, późniejsza poseł na Sejm RP i członek sejmowej Komisji Obrony Narodowej. Obserwatorem ćwiczeń był ponadto prof. dr hab. Ryszard Jakubczak, wówczas główny teoretyk obrony terytorialnej.

Zainteresowani tym tematem, ze szczegółowymi założeniami oraz przebiegiem ćwiczeń mogą się zapoznać w dostępnym w Internecie raporcie Grzegorza Matyasika, opublikowanym w numerze 1(3)/2014 czasopiśma „Ante Portas – Studia nad Bezpieczeństwem” (<https://anteportas.pl/>)